

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 915/2018
18.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Радослава Петровића, Мирољуба Томића, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Тодора Крстића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 721/17 од 07.11.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2018 од 03.04.2018. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2018. године, донео је једногласно

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 721/17 од 07.11.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2018 од 03.04.2018. године, у односу на повреду Закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 721/17 од 07.11.2017. године, окривљена АА, оглашена је кривом због продуженог кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, па јој је изречена условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити ако окривљена у року од једне године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљена је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођена од оптужбе да је извршила кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ. Окривљена је обавезана да суду надокнади трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем у смислу члана 264. ЗКП. Оштећено предузеће „ББ“ је упућено да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку на основу члана 258. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 201/2018 од 03.04.2018. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Нишу и браниоца окривљене, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Тодор Крстић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и става 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде у осуђујућем делу и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да укине само другостепену пресуду којом је одбијена жалба браниоца окривљеног и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљене и одлучи о трошковима поступка по поднетом захтеву.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и у седници већа коју је одржао без обавештава Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног у смислу члана 488. став 2. ЗКП, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости истиче да су графолошка вештачења на која се позива првостепени суд обављена на основу фотокопија, а не оригинала рачуна наведених у изреци пресуде, при чему се на већини фотокопија предметних рачуна не налази ни службени печат оштећеног предузећа односно њене продавнице број 39, на којој извођење доказа је током поступка приговорено од стране одбране и указивано да се графолошко вештачење не може поуздано извршити само на основу неовверених фотокопија рачуна.

Изнете наводе захтева браниоца окривљене АА којима се у суштини указује да су неовверене фотокопије рачуна, а следствено томе и графолошко вештачење које је обављено на основу истих, незаконити докази, на којима се пресуда не може заснивати по одредбама Законика о кривичном поступку и да је тиме правноснажном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Врховни касациони суд налази да је тачан навод захтева браниоца окривљене да су предмет графолошког вештачења биле фотокопије рачуна оштећених у изреци првостепене пресуде, с обзиром да не постоје оригинали истих.

Међутим, по оцени овога суда наведене фотокопије рачуна саме по себи не представљају недозвољене доказе на којима се пресуда не може заснивати. Ово стога, јер одредба члана 139. став 1. ЗКП, не обавезује изричито суд да као доказ користи искључиво оригиналне исправе, с обзиром на то да је наведеном одредбом прописано да се исправа прибавља, по правилу, у оригиналу, те да се,

сходно ставу другом истог члана, може прибавити копија исправе што је у конкретном случају и учињено (у недостатку оригинала).

Поред тога, судски вештак за област графоскопије и дактилоскопије Мирко Стаменковић, обавио је графолошко вештачење спорних потписа на основу фотокопија предметних рачуна и у вези са истима се изјаснио на главном претресу да се графолошко вештачење, по правилу, врши са оригиналних докумената, али да се у изузетним ситуацијама, када оригинали недостају, може вршити и са копија, при чему је неопходно да копије буду доброг квалитета и да потписи на истима буду индивидуално изражени, а у конкретном случају копије на основу којих је дат налаз и мишљење су веома доброг квалитета што је било довољно да се изврши валидно графолошко вештачење.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да наведене фотокопије рачуна представљају исправе које су могле да буду предмет графолошког вештачења те да су самим тим могле бити коришћене као доказ у кривичном поступку. Следствено томе, и графолошко вештачење које се заснива на наведеним фотокопијама рачуна ни само по себи нити по начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, односно не представља доказ који није могао бити коришћен у кривичном поступку, па су супротни наводи захтева браниоца окривљене оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд налази да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, неоснован.

Поред тога, бранилац окривљене у захтеву наводи да изведеним доказима на главном претресу није доказано постојање свих елемената који чине биће предметног кривичног дела, будући да није доказано да спорни рачуни представљају службену исправу, те да је погрешно утврђење нижестепених судова да је окривљена у време извршења предметног кривичног дела била запослена у оштећеном предузећу, односно да је иста имала својство одговорног лица у смислу члана 112. став 5. КЗ, којим наводима бранилац окривљене цени изведене доказе током поступка и износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама на који начин правноснажна пресуду оспорава по основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Надаље, бранилац окривљеног у захтев истиче и то: да је изрека првостепене пресуде у осуђујућем делу неразумљива, што представља повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП; да првостепени суд није поступио у складу са налозима из решења Апелационог суда у Нишу којим је укинута ранија првостепена пресуда у овом поступку, чиме се указује на повреду закона из члана 462. став 3. ЗКП, те да правноснажна пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у

смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, нити због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) члана 462. став 3. и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене АА, оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић